

LEARNING TOXICOLOGY
THROUGH OPEN EDUCATIONAL

ХЛОРИРАНИ ПАРАФИНИ С КЪСА ХИМИЧНА ВЕРИГА (SCCPs)

Ileana MANCIULEA, Lucia DUMITRESCU

Transilvania University of Braşov

i.manciulea@unitbv.ro, lucia.d@unitbv.ro

Erasmus+

This work is licensed under a Creative
commons attribution – non commercial 4.0
international license

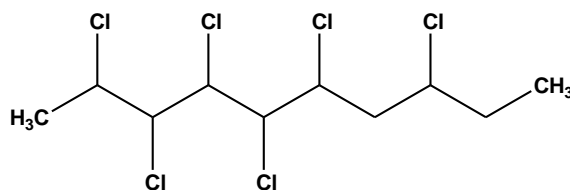
ВЪВЕДЕНИЕ

Хлорираните парафини с къса верига SCCP са хлорирани производни на алифатни въглеводороди n-алкани, които показват висока устойчивост, биоакумулативни и токсични свойства (PBT). Хлорираните парафини първоначално се произвеждат в търговската мрежа през 1930 г. и се използват като пластификатори (в бои, гума, поливинилхлорид), забавители на горенето, смазочни масла, като добавки (в метални течности и уплътнители) и др. SCCP са широко изследвани, поради сравнително високия си потенциал на асимилация и натрупване в околната среда и в живите организми. Отделянето на SCCP може да възникне по време на производство, съхранение, транспортиране, промишлена употреба, изхвърляне и изгаряне на отпадъци. Чрез изгаряне на химически продукти или отпадъци, съдържащи SCCP, могат да възникнат PCBs и PCNs. Световното разпространение на SCCP от производството и употребата е между 1935 и 2012 г.: а) на въздуха (1690-41,400 т); б) на повърхностните води (1660-105000 т); в) на почвата (9460-81000 т). В момента световното производство на общи ХПКВ - SCCP надхвърля 1 милион тона годишно. Китай е най-големият производител и потребител на СЗ в света. (Glüge et al., 2016). SCCP са най-важните по отношение на разпределението на околната среда и потенциалното устойчивост в различните матрици, биоакумулация и токсични свойства (Friden et al., 2011, Стокхолмска конвенция, 2016), които разпознават свойствата на PBT и дългосрочния потенциал за пренос на SCCPs в глобална програма за ограничения.

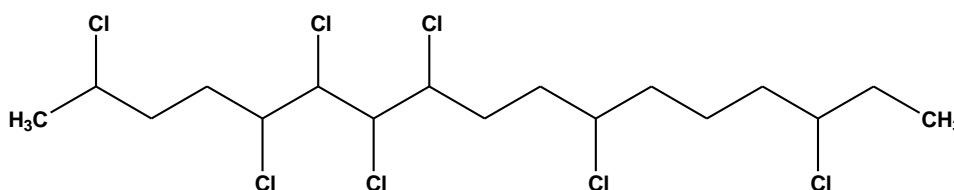
СТРУКТУРА И СВОЙСТВА НА ХПКВ/SCCPs

Техническите SCCPs смеси се състоят от хиляди компоненти (Serrone et al., 1987) и поради големия брой изомери е трудно да се осигурят аналитични методи за техния количествен анализ.

Клонираните хлорирани парафини с къса верига са хлорирани производни на n-алкани с 10 до 38 въглеродни атома в структурата им и съдържание на хлор между 30% и 70% тегловни. КПКХ варират в техните дължини на веригата, степента на хлориране и разпределение в околната среда. На базата на дължините на веригата SCCP са разделени на три основни категории, къси (C10 - C13), средни (C14 - C17) и дълговерижни (C18 - C30). Като се има предвид тяхната степен на хлориране, тя е ниска при 50% хлориране и висока при (> 50%) хлориране (Тому et al., 2000).

2,3,4,5,6,8-hexachlorodecane, пример на хлориран парафин
(61% Cl теглово)

2,5,6,7,8,11,15-heptachloroheptadecane, пример на хлориран парафин със
средна химическа верига (52% Cl теглово)

В Table 1 са представени някои физико-химични свойства на SCCPS

Поради тяхното налягане на парите (стойности $(2,8 \times 10^{-7}$ до $0,5 \text{ Pa})$, SCCP са съединения, за които е известно, че са подложени на дълготраен атмосферен транспорт (LRAT). Стойностите на правните константи на Хенри за C10-12 SCCPs са подобни на тези на някои хлорирани пестициди (хексахлорциклохексан, токсафен) и се определя по разделянето от водата във въздуха или от влажните почви във въздуха в зависимост от условията на околната среда и концентрациите. Степента на топене на SCCP се увеличава с увеличаване на дължината на въглеродната верига и с увеличаване на съдържанието на хлор, SCCP (с 40% хлор) са безцветни до жълтеникави течности и бели твърди вещества (при 70% хлор) с (температура на омекване около 90°C).

Table 1. Съответни физико-химични свойства

Свойство	Стойност
Налягане на парата (Pa)	0.028 to 2.8×10^{-7} Pa
	0.021 Pa at 40°C (SCCP с 50% хлор)
	1.4×10^{-5} to 0.066 Pa at 25°C (SCCP с 50-60% хлор)
Henry's Law Constant ($\text{Pa} \cdot \text{m}^3/\text{mol}$)	0.7 - $18 \text{ Pa} \times \text{m}^3/\text{mol}$
Растворимост във вода ($\mu\text{g}/\text{L}$)	400 - 960 $\mu\text{g}/\text{L}$, (C10-C12 хлорирани смеси)
	6.4 - 2370 $\mu\text{g}/\text{L}$, C10 – C13 хлорирани смеси)
	150 to 470 $\mu\text{g}/\text{L}$, at 20°C , (SCCPs с 59% хлор)
$\log K_{OW}$	4.48 – 8.69
	4.39-5.37, (SCCPs с 49-71% хлор)
$\log K_{OA}$	4.07 - 12.55, (SCCP с 30-70% хлор) (моделирани стойности)

Source: Stockholm Convention, 2016

КХПК имат много ниска разтворимост във вода, варираща от 22,4 до 994 mg / L за някои от смесите с къси вериги. Коефициентите на разпределение на октанол / вода (K_{OW}) за SCCPs са от 5.85 до 7.14 (Tomy et al, 2000, Hilger et

al., 2011). Много ниската разтворимост във водата и ниското налягане на пара от SCCPs определят тяхната ниска мобилност в околната среда. Данните от мониторинга от Швеция и Обединеното кралство показват ниски нива на замърсяване във водни седименти, водни и сухоземни организми, търговски храни и известно разпръскване на въздуха (правителството на Канада, 2009 г.).

УСТОЙЧИВОСТ НА SCCPs

УСТОЙЧИВОСТ ВЪВ ВЪЗДУХ

Тъй като атмосферният им полуживот е по-дълъг от 2 дни, ККПП обикновено се считат за устойчиви и класифицирани с потенциал за трансграничен атмосферен транспорт на далечни разстояния (LRTAP) (Стокхолмската конвенция от 2016 г.). Те също така могат да бъдат транспортирани като суспендирани частици във водата и праховите частици във въздуха. В отделни проби от въздух, събрани на островите във високата арктика, в концентрации в диапазона от 1 до 8,5 $\mu\text{g} / \text{m}^3$ в проби от газова фаза бяха установени SCCPs. Въпреки че SCCPs не се разграждат чрез директна фотолиза във въздуха, те ще бъдат подложени на атака чрез хидроксилни радикали в тропосферата (Koh and Thiemann, 2001).

УСТОЙЧИВОСТ ВЪВ ВОДА

Във водната фаза скоростите на хидролиза, фотолиза с видимо или почти UV лъчение, окисляване и изпаряване са незначителни при температури на околната среда. Проучванията показват, че разграждането с микроорганизми е възможно благодарение на способността на аеробни микроорганизми да окисляват хлорираните парафини, в зависимост от тяхната аклиматизация, дължината на веригата и степента на хлориране (Hilger et al., 2011, Government of Canada 2009). Не се очаква SCCPs да се разграждат значително чрез абиотични процеси като хидролиза. Ко и

Thiemann показват, че SCCP смесите претърпяват бърза фотолиза в ацетон-вода с полуживот от 0.7-5.2 часа. Времето на полуразпад на 52% хлор по SCCP в чиста вода при същите условия е 12,8 часа и фотопродуктите включват n-алкани. Тези резултати предполагат, че фотолизата на слънчевата светлина може да бъде значим път на разграждане на някои SCCPs.

УСТОЙЧИВОСТ В ПОЧВА И СЕДИМЕНТ

Остатъците от SCCP в утайките от езерата Winnipeg, Manitoba и Yukon показват, че остатъците са налични в резени от дата 1947 и остатъци от SCCP в утайките, наблюдавани в езерото Онтарио от 1949 г. Фактът, че остатъците от SCCP са открити в утайките от 40-те години на миналия век, е доказателство, че SCCPs могат да продължат да съществуват в седимент (Muir et al 2000, Стокхолмската конвенция, 2007 г.).

BIOACCUMULATION OF SCCPs

Наблюдавано е наличието на SCCPs в тъканите на китове и морж от Artic Islands, Гренландия при концентрации от 199 до 626 ng / g влажна маса. Наблюдавано е, че профилите на концентрацията на арктическите морски бозайници показват преобладаване на по-късите конгенери с дължина на въглеродната верига C10 и C11 (Tomy et al., 2000). Индивидуалните SCCPs конгенери са имали полуживот в пъстървата (7 до 53 дни), по-кратки от тези за конгенерите на PCB в проучвания при същите условия (Muir et al., 2000). Факторите за биоакумулиране (BAFs) за хомоложните групи от SCCPs в западното езеро Онтарио в пъстървата са от 114 до 444 дни (виж Таблица 2).

Table 2. Фактори на биоаккумуляция за SCCPs в речна пъстърва в езеро Западно Ontario

Хомология	Концентрация във вода (ng/l)	Концентрация в речна пъстърва ^a ng/g мокро тегло	BAF _{ww}
C10	0.16	3.4	21 250
C11	0.48	18.3	38 125
C12	0.98	33.6	34 286
C13	0.09	10.3	114 444
ΣC10–C13	0.18	65.7	36 500

^a Концентрация на цяла риба (wet weight), Source: Muir et al. 2000.

Хлорираните додекани (C12) са най-често срещаните КХП в езерото и рибите. Най-високите BAF се наблюдават за тридекан (C13). Общата стойност на BAF за SCCPs (C10-13) в езерна пъстърва от западното езеро Онтарио е 36 500. Отчетените фактори за биоконцентрация (BCF) за SCCP варират между различните видове, вариращи от <1 в морските водорасли до 140 000 в обикновените мекотели. Коефициентите на разпределение на октанол / вода (K_{ow}s) за SCCP варират при рибите и мекотелите от 5,06 до 8,12. (Tomy et al., 2000).

ИЗТОЧНИЦИ НА ЧОВЕШКА ЕКСПОЗИЦИЯ

Не е известно, че хлорираните парафини (включително SCCPs) се срещат естествено (правителството на Канада, 2009 г.). Двата основни източника на освобождаване на ХПКВ в околната среда са по време на тяхното производство и тяхното използване. По време на производството повечето емисии са в отпадни води и в атмосферния въздух и могат да достигнат до

морската среда чрез реки и атмосфера. Наблюдават се ХПКВ и седименти и повърхностни води в реките, езерата, моретата, въздуха и почвата, разпространени с шлага от отпадъчни води (Стокхолмската конвенция от 2016 г.). ККПК са втората най-богата група от съединения, измерени във въздуха във вътрешността на домовете във Франция (концентрация на 45 $\mu\text{g g}^{-1}$ прах (Bonvallot et al., 2010 г.) Основният екологичен източник на експозиция на човека е храната и в по-малка степен при питейна вода (Harada et al., 2011). Нивата в храната от 30 до няколко хиляди $\mu\text{g / kg}$ SCCP са измерени при шаран (Hamilton Harbour) и пъстърва (Lake Ontario и Michigan River) (Tomy et al., 2000; В оценката на ЕС (Европейска комисия, 2005 г.) се приема, че човешката приемна стойност от 20 $\mu\text{g / kg}$ телесно тегло на ден е разумна в най-лошия случай.

ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ЧОВЕШКОТО ЗДРАВЕ SCCPs

Опасност за здравето

По-голямата част от излагането на хора на ХПКВ е резултат от консумацията на храна и от известна експозиция в резултат на вдишване и контакт с кожата (Стокхолмската конвенция от 2016 г.). Представена е ограничена информация относно токсикокинетиката на SCCPs, свързани с дължината на веригата и степента на хлориране и орална експозиция. Абсорбция (до около 60%) се получава при перорално приложение, като високата абсорбция се свързва с ниско хлорирани съединения. Абсорбираните SCCPs се разпределят в тъкани с висока метаболитна активност и / или висок процент на клетъчна пролиферация след орално дозиране. В сравнение с други хлорирани съединения (ПХБ, пестициди и т.н.), ККПК проявяват по-малко остри и хронични токсични ефекти, по-ниска репродуктивна и ембриотоксичност при птици и бозайници (Tomy et al., 2000).

Документите за рисковия профил, свързани с човешкото здраве и околната среда, свързани с ХПКВ, съобщават, че са много токсични за водните организми. КХП може да причини токсикологични ефекти при

бозайниците и да повлияе върху черния дроб, тироидната хормонална система и бъбреците, причинявайки тироидна хиперактивност, която в дългосрочен план може да доведе до канцерогенност в тези органи. ККПК също се класифицират като подозирани за причиняване на рак и са включени като вещества с ендокринно разстройство от категория 1 за човешкото здраве. През 2009 г. ЕРА препоръчва дневните дози на SCCPs за общата популация да не надвишават 11 µg / kg телесно тегло за протекция срещу неопластични ефекти.

REFERENCES

1. Bonvallet N., Mandin C., Mercier F., Le Bot B. and Glorennec P., Health ranking of ingested semivolatile organic compounds in house dust: an application to France, *Indoor Air*, 20, (2010).
2. EC (European Commission) 2005. Risk profile and summary report for short-chained chlorinated paraffins (SCCPs). Dossier prepared from the UNECE Convention on Long-range Transboundary Air Pollution, Protocol on Persistent Organic Pollutants. European Commission, DG Environment.
3. Friden, U.E. McLachlan, M.S., Berger, U. Chlorinated paraffins in indoor air and dust: concentrations, congener patterns, human exposure, *Environ. Int.*, 37 (2011).
4. Glüge, J. Wang, Z. Bogdal, C. Scheringer, M. Hungerbühle. K. Global production, use, and emission volumes of short-chain chlorinated paraffins, minimum scenario. *Science of The Total Environment*, Volume 573, (2016).
5. Government of Canada. **2009**. Consultation Document on the Proposed Risk Management Measure for Chlorinated Paraffins).
6. Harada, K.H. Takasuga, T. Hitomi, T. Wang, P Matsukami H. Koizumi.A. Dietary exposure to short-chain chlorinated paraffins in Beijing, China. *Environmental. Science Technology*, 45 (2011).

7. Hilger, B. Fromme, H. Volkel, W. Coelhan. M. Effects of chain length, chlorination degree, and structure on the octanol-water partition coefficients of polychlorinated n-alkanes, *Environmental Science and Technology*, 45, (2011).
8. Houde, M. Muir D.C., Tomy G.T., Whittle D.M., Teixeira, Moore. C. S. Bioaccumulation and trophic magnification of short- and medium-chain chlorinated paraffins in food webs from Lake Ontario and Lake Michigan. *Environ. Science and Technology*. 42 (2008).
9. Koh, In-Ock, Thiemann, W.H.-P. Study of photochemical oxidation of standard chlorinated paraffins and identification of degradation products. *Journal of Photochemistry and Photobiology*, 2001.
10. Muir, D.C.G. et al. Short chain chlorinated paraffins: are they persistent and bioaccumulative. In: Lipnick, R. et al., ed. *Persistent, bioaccumulative and toxic substances*, Vol. 2. Washington, DC, ACS Books, (2000).
11. Serrone, D.M. et al. Toxicology of chlorinated paraffins. *Food and chemical toxicology*, **25**: 553–562, 1987.
12. Stockholm Convention, POPs Review Committee, 2007.
13. Stockholm Convention, POPs Review Committee, SCCPs Draft Risk Management Evaluation, (2016).
14. Tomy, G.T. et al. Levels of C10–C13 polychloro-*n*-alkanes in marine mammals from the Arctic and the St Lawrence River. *Environ. Science & Technology*. 4, 34. (2000).
15. U.S. EPA (Environmental Protection Agency). Short-Chain Chlorinated Paraffins (SCCPs) and Other Chlorinated Paraffins, 2009. Action Plan.

**VNiVERSiDAD
D SALAMANCA**

CAMPUS OF INTERNATIONAL EXCELLENCE

ALMA MATER STUDIORUM
UNIVERSITÀ DI BOLOGNA

South-Eastern Finland
University of Applied Sciences

U. PORTO

**Universitatea
TRANSILVANIA
din Braşov**

**UNIVERZITA
KARLOVA**

ИКИТ

<https://toxoeer.com>

Project coordinator: Ana I. Morales
Headquarters office in Salamanca.
Dept. Building, Campus Miguel de Unamuno, 37007.
Contact Phone: +34 663 056 665